

Millä eväillä tulevaisuuteen?

Esa Halme

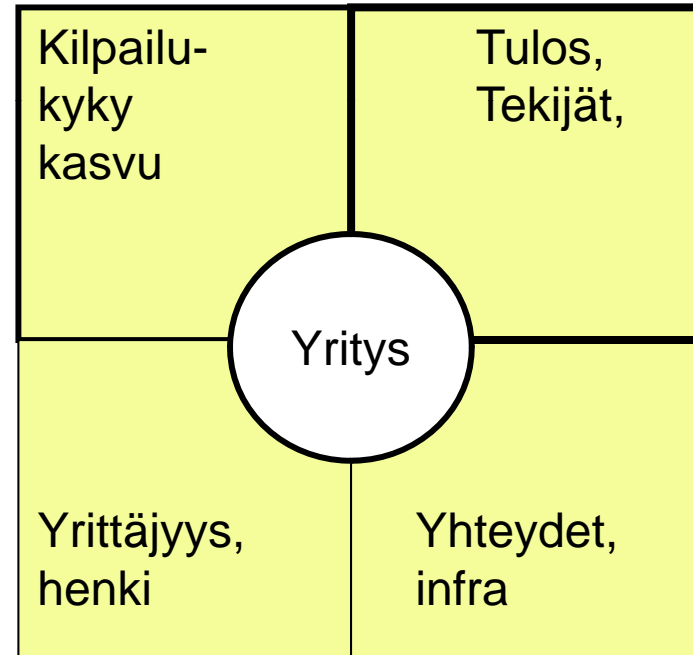
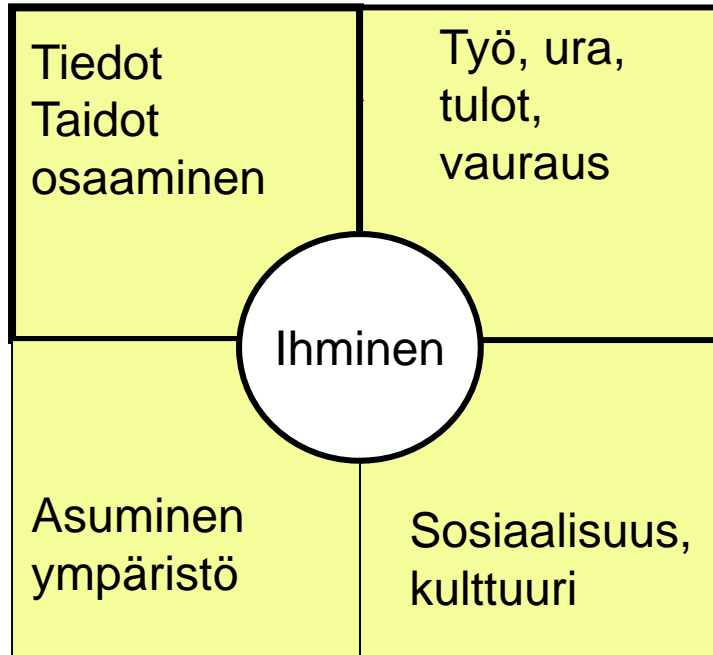
29.3.2011

Kuinka korkeakoulut voivat osaltaan vastata Pirkanmaan maakuntasuunnitelman haasteisiin?

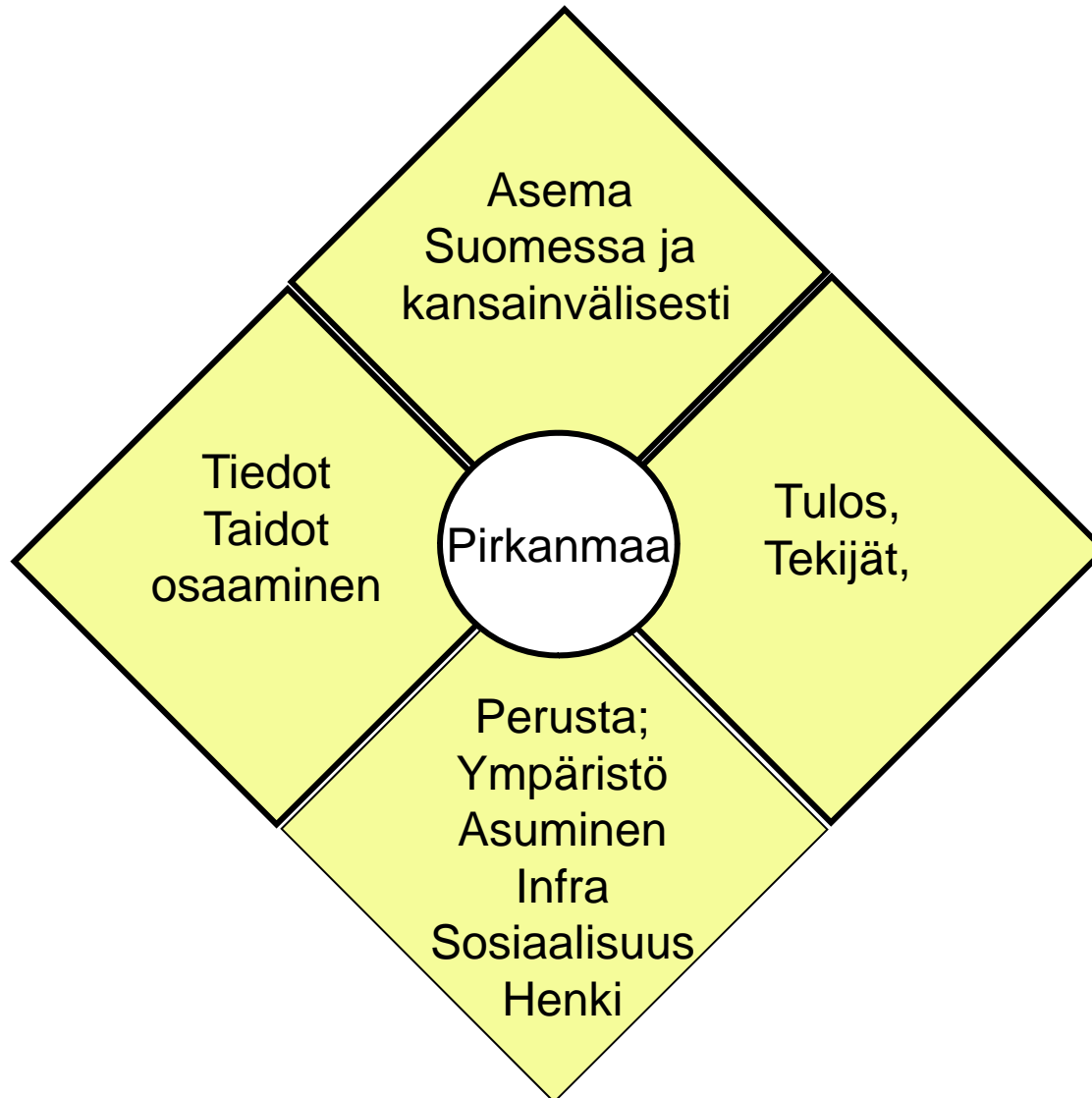
Maakuntasuunnitelmassa kehittämiskokonaisuudet ovat:

- Elinkeinot ja yrittäminen
- Osaaminen ja työvoima
- Infrastrukturi
- Asuminen, elinympäristö ja palvelut

Perustekijät



Tekijöiden maakunnallinen summa



Keskeiset muutoshaasteet

- ✓ Globaalisti toimivien yritysten rakennemuutos ja siitä seuraavat haasteet alueen alihankkijaverkostoille
- ✓ Teknologisen kehityksen muutosnopeuden kasvu ja kehityssykliden lyheneminen
- ✓ Kansainvälisen kilpailun jatkuva kiristyminen ja pääomaliikkeiden ennakoimattomuuden kasvu sekä näistä seuraava uusi työnjako maailman alueiden välillä
- ✓ Ilmastonmuutoksen eteneminen ja ympäristökriisien todennäköisyyden lisääntyminen
- ✓ Energian saatavuuden ja hinnan muutokset, energiatehokkuuden ja ympäristöystävällisyyden vaatimukset
- ✓ Väestön ikääntyminen ja alueellinen keskittyminen
- ✓ Lyhyellä aikavälillä toimintojen turvaaminen taantuneessa talous- ja markkinatilanteessa



Innovaatioympäristöjen kehittäminen – maakuntien näkökulma

Megatrendit

Sosiaaliset megatrendit

- Maailman väestö kasvaa ja ikääntyy.
- Globaali muuttoliike voimistuu.
- Köyhien ja rikkaiden maiden erot kasvavat.
- Turvattomuus lisääntyy.
- *Yhteiskunnat ja alueet mosaiikkimaistuvat.*
- *Jatkuva oppiminen ja tiedon jalostamisen taito korostuvat.*

Ekologiset megatrendit

- Ilmaston lämpeneminen
- Niukkuus lisääntyy.
- Maailmassa on pula puhtaasta vedestä
- *Ekotehokkuudesta tulee strateginen kilpailutekijä.*

Poliittiset ja ekonomiset megatrendit

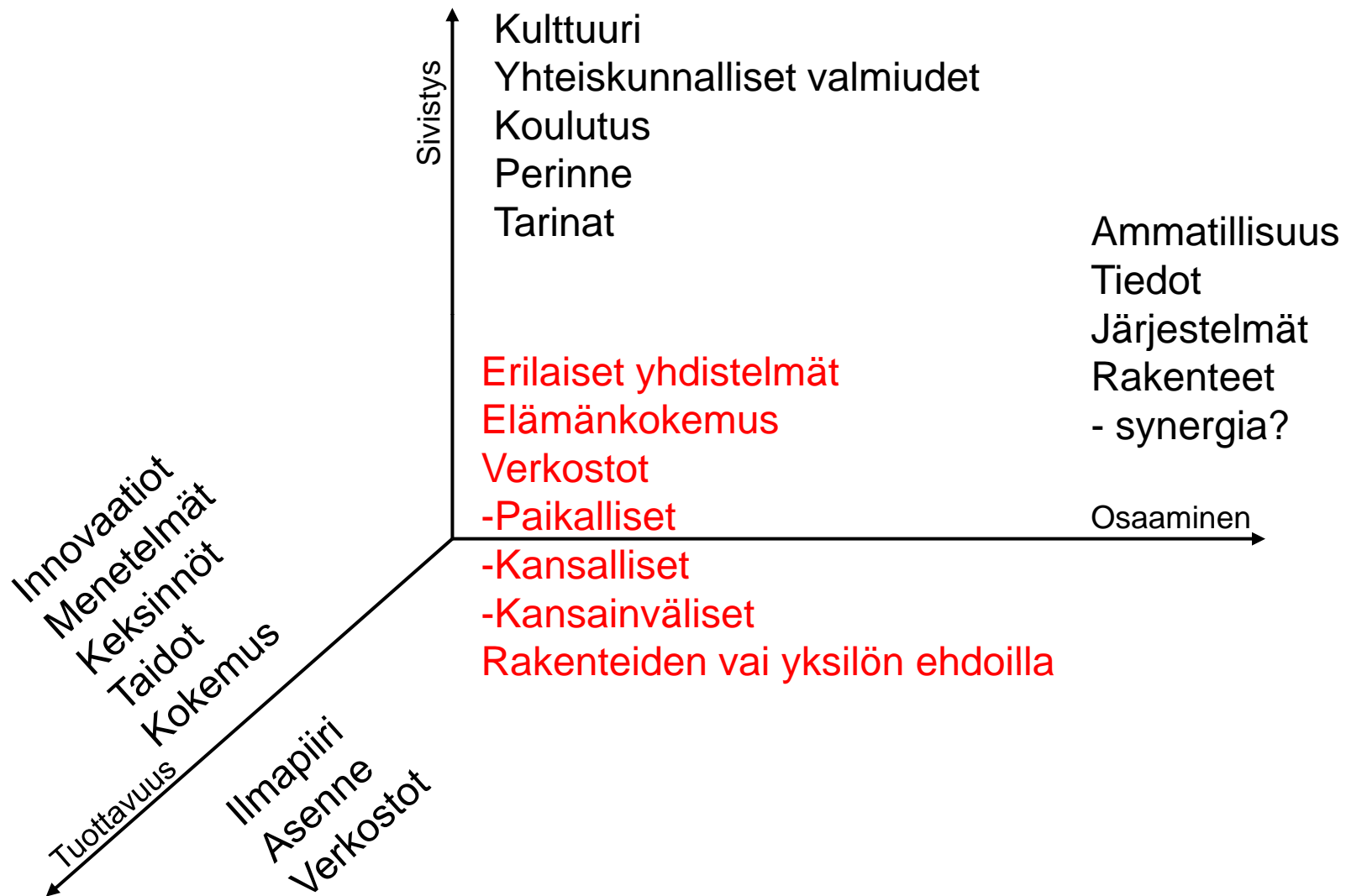
- *Globalisaatio syvenee..*
- *Paikallisuus kiertyy globaaliin.*
- *Globalisaatio yksilöllistyy ja työmarkkinat kansainvälistyvät.*
- *Rajattomuus ja rajojen ylittäminen lisääntyvät.*
- *Yhteiskuntien hallinnan muodot muuttuvat.*

- *Kaupungistumiskehitys jatkuu*
- *Aasian merkitys kasvaa.*
- *Palveluvaltaistuminen ja palveluiden kansainvälistyminen*
- *Hallinta- ja pääsyoikeus valtaavat alaa omistamiselta*
- *Aineettomuus korostuu.*
- *Elämystuotteiden kysyntä kasvaa.*
- *Verkostoituminen lisääntyy.*
- *Työn murros jatkuu.*
- *Kulttuurin merkitys kasvaa.*

Teknologiset megatrendit

- *Informaatioteknologia*
- *Nanoteknologia*
- *Älykkäät pinnat ja materiaalit yleistyvät*
- *Uudet materiaalit*
- *Itseorganisoituvat materiaalit ja funktionaalisuus kehittyvät*
- *Fotoniikan merkitys kasvaa.*
- *Yritysten automaatio etenee edelleen.*
- *Teknologioiden yhdisteleminen lisääntyy.*
- *Vaihtoehtoisten energiamuotojen teknologia kehittyi.*
- *Vihreät työpaikat.*

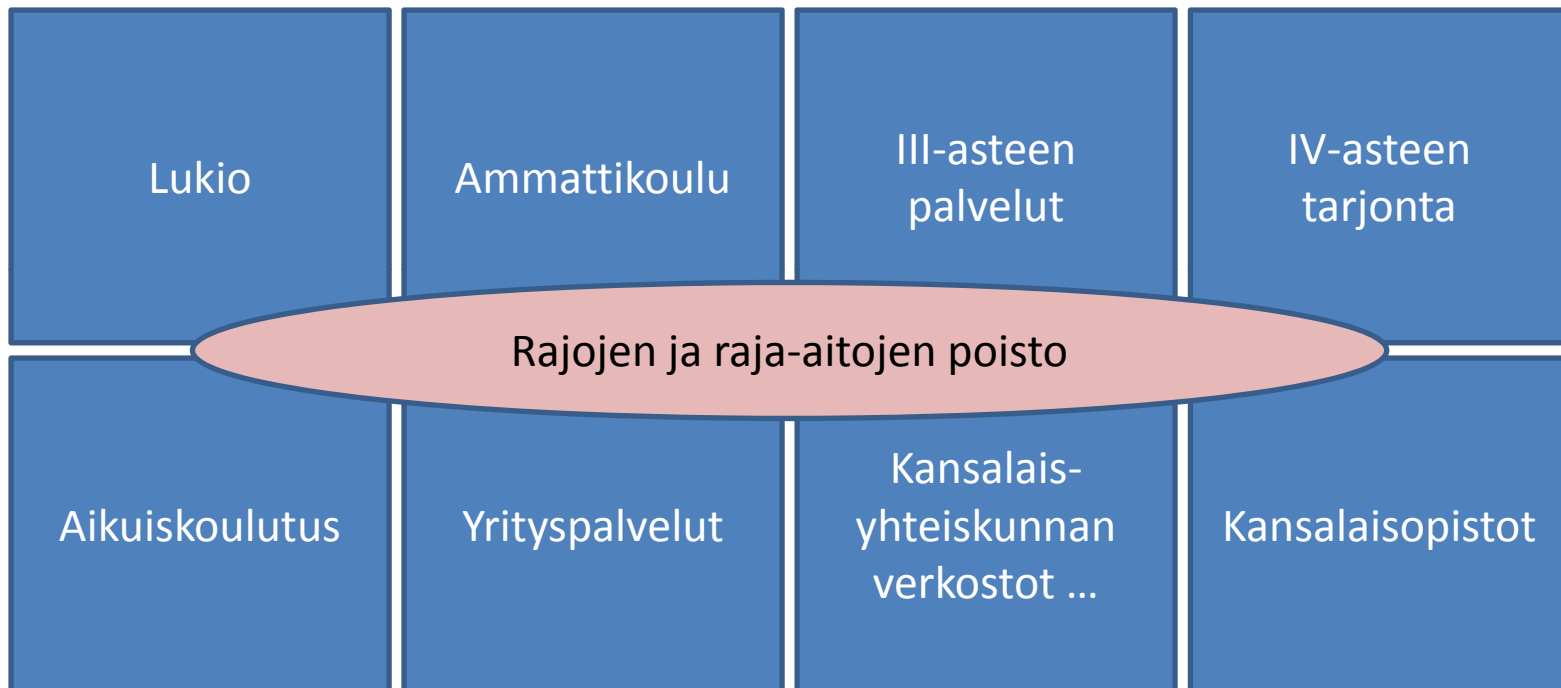
Moniulotteisuus, -arvoisuus, -kerroksisuus, -totuudellisuus



Alueellisen menestymisen työkaluista

Lukio	Ammattikoulu	III-asteen palvelut	IV-asteen tarjonta
Aikuiskoulutus	Yrityspalvelut	Kansalaisyhteiskunnan verkostot ...	Kansalaisopistot

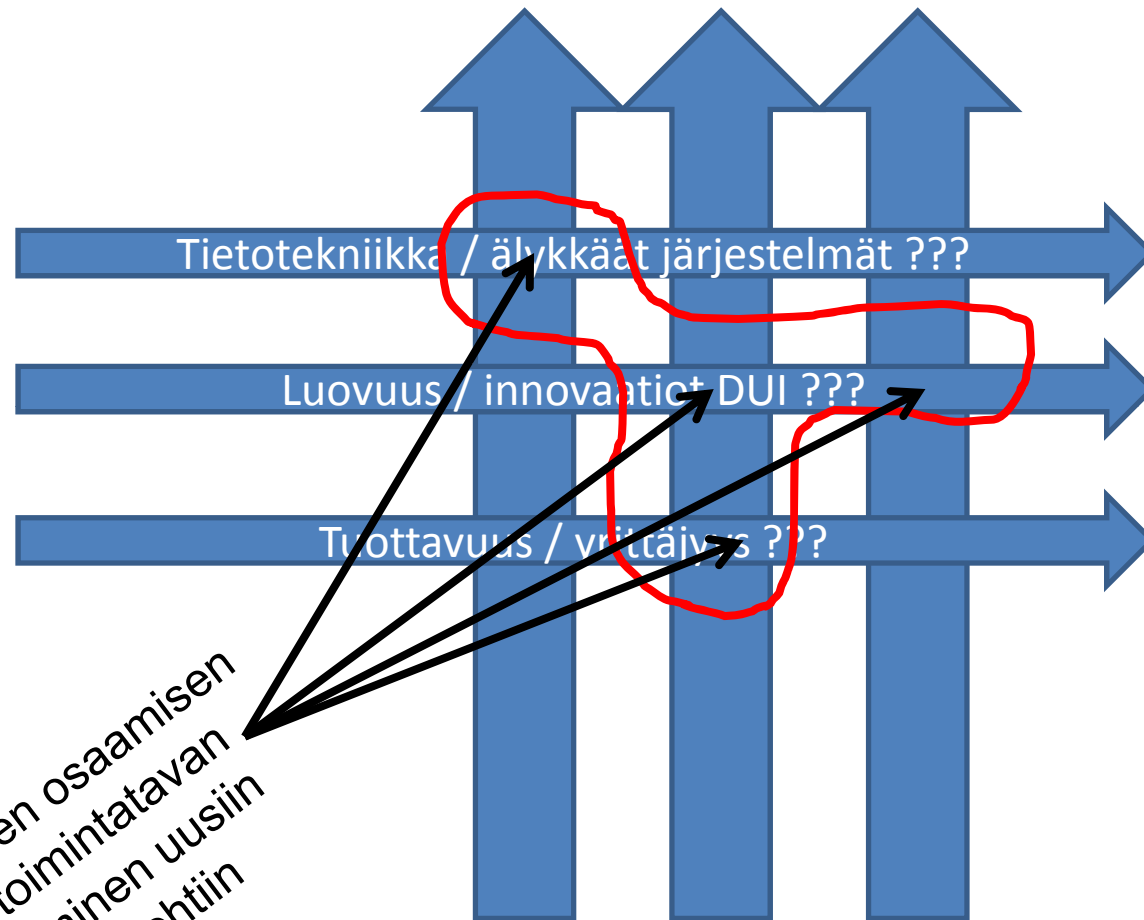
Alueellisen menestymisen työkaluista



Mistä innovaatioita?

- Tiede- ja tutkimuslähtöisesti (4%)
 - Science, technology, innovation (STI)
- Käytäntölähtöisesti (96%)
 - Doing, using, interacting (DUI)

Kaikkia
toimialoja
koskevat
interventiot



Uuden osaamisen
ja toimintatavan
tuominen uusiin
solmukohtiin

Toimialamme /
sektorimme / klusterimme

Pirkanmaan menestystekijät

- ✓ Kansainvälisen yritystoiminnan perinne on vahva, ja maakunnassa on runsaasti menestyviä klustereita ja kärkiyrityksiä
- ✓ Maakunnalla on kansallisesti ensiluokkainen sijainti ja sillä on toimivat yhteydet sekä maakunnan ulkopuolelle että sen sisällä
- ✓ Asumisen, elämisen ja yrittämisen laatu ja kustannukset ovat hyvässä tasapainossa
- ✓ Pirkanmaalla on tasokas ja monipuolinen kulttuuritarjonta ja kaupalliset palvelut
- ✓ Sekä rauhallista luontoa että monipuolista kaupunkielämää on tarjolla
- ✓ Pirkanmaa on kooltaan riittävä ja hallittava ja sillä on myös kehittämiseen vahvat omat resurssit
- ✓ Kaikesta edellä todetusta seuraa Pirkanmaan hyvä imago ja vetovoimaisuus



SWOT:n tapaista

- Osaaminen
- YO – tiedepuisto - yritykset
- Osaamisesta hyötyvä rakenne
- Yliopisto ja AMK
- Yritysten muutososaaminen
- Hyvä yrittäjyysaste

S

- Yhden kortin varassa
- Liian ohut innovaatioaste
- Yritysten alhainen t/k-taso
- Markkina-YO:n puute
- Pk-sektorin kv-valmiudet
- Matala kasvuhakuisuus

W

- Osaamisperusteinen talous
- Potentiaalisia nousijoita
- T&K ja innovaatiopolitiikka
- Ketterä julkinen sektori
- Kyky suunnata panoksia
- Tilaa yrittäjyyteen

O

- Työttömyys
- Syrjäytyminen
- Valtion passiivisuus
- Löytyykö yhteinen tahto?
- Suojustuminen maailmasta
- Kysynnän hiipuminen

T

Pirkanmaa liiton tavoitteet ja lupaukset

Maakunnan asema

- Pirkanmaa erikoistuvien palveluiden keskuksena Euroopassa ja kansallinen asema johtavana osaajana ja läntisen Suomen palvelukeskuksena

Maakunnan kilpailuetu / Globaali menestyminen

- Kolmeen keskeisintä menestymisen kärkeä
 - Elinkeinopoliittisiin kärkiin, sekä osaamiseen perustuvat kilpailutekijät**
 - Ympäristölliset kärjet**
 - Maakuntalaisiin ja heidän asemaan ja valmiuksiinsa liittyvät tekijät**

Maakunnan tuottavuus

- Tällä tarkoitetaan tuottavuutta Pirkanmaan yleensä, että julkisella sektorilla erityisesti